

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความวิตกกังวลหลังคลอดของมารดาวัยรุ่นที่คลอดบุตรคนแรก และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความวิตกกังวลของมารดาวัยรุ่นที่คลอดบุตรคนแรก ที่มารับบริการวางแผนครอบครัว ภายหลังคลอด 4 - 6 สัปดาห์ในแผนกส่งเสริมสุขภาพ โรงพยาบาลบางละมุง จังหวัดชลบุรี และที่อยู่ในชุมชนเขตรับผิดชอบของโรงพยาบาลบางละมุง จังหวัดชลบุรี จำนวน 158 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล ตั้งแต่ 1 กันยายน พ.ศ. 2553 ถึง 9 มีนาคม พ.ศ. 2554 ผลการวิจัย นำเสนอตามลำดับดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 ข้อมูลการรับรู้ความสามารถในการเลี้ยงดูบุตร

ส่วนที่ 3 ข้อมูลการสนับสนุนทางสังคม

ส่วนที่ 4 ข้อมูลการปรับตัวต่อบทบาทการเป็นมารดา

ส่วนที่ 5 ข้อมูลความวิตกกังวลแบบแฝงและความวิตกกังวลขณะเผชิญ

ส่วนที่ 6 การหาความสัมพันธ์ของตัวแปรด้าน อายุ รายได้ของครอบครัว การรับรู้

ความสามารถในการเลี้ยงดูบุตร การสนับสนุนทางสังคม การปรับตัวต่อบทบาทการเป็นมารดา กับความวิตกกังวลแบบแฝง และความวิตกกังวลขณะเผชิญ โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของตัวแปรระหว่าง อาชีพ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ความต้องการมีบุตรของมารดาวัยรุ่น และความต้องการมีบุตรของสามี กับความวิตกกังวลแบบแฝง และความวิตกกังวลขณะเผชิญ โดยใช้การทดสอบไค-สแควร์ (X^2 -test)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 1 จำนวน และร้อยละของข้อมูลทั่วไปของมารดาวัยรุ่นที่คลอดบุตรคนแรก ($n = 158$)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน) ($n = 158$)	ร้อยละ
อายุ		
14 - 16 ปี	35	22.20
17 - 19 ปี	123	77.80
$M = 17.38, S.D. = 1.35$		
Min = 14, Max = 19		
ระดับการศึกษา		
ไม่ได้ศึกษา	2	1.30
ประถมศึกษา	22	13.90
มัธยมศึกษาตอนต้น	90	57.00
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	44	27.80
สถานภาพสมรส		
คู่	145	91.80
หม้าย/ หย่า	5	3.10
แยกกันอยู่	8	5.10
อาชีพ		
แม่บ้าน	102	64.60
รับจ้าง/ ทำงานบริษัท	34	21.50
ค้าขาย/ ทำธุรกิจส่วนตัว	21	13.30
เกษตรกร	1	0.60

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน) (n = 158)	ร้อยละ
รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน		
≤ 5,000 บาท	36	22.80
5,001 - 10,000 บาท	82	51.90
15,001 - 20,000 บาท	12	7.60
20,001 - 25,000 บาท	1	0.60
≥ 25,000 บาท	5	3.20
M = 10,383.10 บาท, S.D. = 6,882.76 บาท		
Min = 3,000 บาท, Max = 60,000 บาท		
ความเพียงพอของรายได้		
รายได้ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย และมีหนี้สิน	22	13.90
รายได้ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย แต่ไม่มีหนี้สิน	31	19.60
รายได้เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย แต่ไม่เหลือเก็บ	60	38.00
รายได้เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย และเหลือเก็บ	32	20.30
ไม่มีรายได้ อาศัยพ่อแม่ใช้จ่าย	13	8.20
วิธีการคลอด		
คลอดปกติ	131	82.90
คลอดผิดปกติ - ใช้เครื่องดูดสุญญากาศ	11	7.00
- ใช้กีมช่วยคลอด	2	1.20
- ผ่าตัดคลอด	14	8.90
ความต้องการในการมีบุตรของมารดาวัยรุ่น		
ต้องการ	76	48.10
ไม่ต้องการ	82	51.90
- ไม่คิดว่าจะตั้งครรภ์	55	34.80
- ใช้วิธีคุมกำเนิดและพลาด	27	17.10

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน) (n = 158)	ร้อยละ
ความต้องการการมีบุตรของสามี		
ต้องการ	125	79.10
ไม่ต้องการ	33	20.90
เหตุการณ์สำคัญในชีวิตที่ร้ายแรง		
ไม่มี	131	82.90
มี	27	17.10
การสูญเสียสมาชิกในครอบครัว	9	5.70
สมาชิกในครอบครัวประสบอุบัติเหตุร้ายแรง	4	2.50
มีการทะเลาะวิวาทกันอย่างรุนแรงๆ	11	7.00
อื่น ๆ (พ่อแม่แยกทางกัน)	3	1.90
ความรู้สึกที่ได้เป็นมารดา		
มีความสุขมาก	124	78.50
มีความสุขปานกลาง	24	15.20
มีความสุขน้อย	3	1.90
อื่น ๆ (เฉย ๆ)	7	4.40
ลักษณะครอบครัว		
ครอบครัวเดี่ยว	62	39.20
ครอบครัวขยาย	96	60.80
สัมพันธภาพภายในครอบครัว		
ดีมาก	61	38.60
ดี	64	40.50
ปานกลาง	32	20.30
น้อย	1	0.60
ระดับการสนับสนุนช่วยเหลือจากครอบครัว		
ดีมาก	61	38.60
ดี	69	43.70
ปานกลาง	28	17.70

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่อายุ 17 - 19 ปี ร้อยละ 77.80 รองลงมา อายุ 14-16 ปี ร้อยละ 22.20 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 57 รองลงมา คือ ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช. ร้อยละ 25.30 ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสคู่ ร้อยละ 91.80 รองลงมา คือ แยกกันอยู่ร้อยละ 5.10 มีอาชีพเป็นแม่บ้านร้อยละ 64.6 รองลงมา คือ รับจ้าง/ ทำงานบริษัท ร้อยละ 21.50 รายได้เฉลี่ยของครอบครัว/ เดือนส่วนใหญ่ 5,001 - 10,000 บาท ร้อยละ 51.90 ราย รองลงมา รายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท ร้อยละ 22.80 โดยมีค่าเฉลี่ยของ รายได้เท่ากับ 10,383.10 บาท ส่วนใหญ่มีรายได้เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายแต่ไม่เหลือเก็บ ร้อยละ 38 รองลงมาคือ มีรายได้เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายและเหลือเก็บ ร้อยละ 20.30 ส่วนใหญ่คลอดปกติทาง ช่องคลอด ร้อยละ 82.90 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ต้องการมีบุตรร้อยละ 51.90 สามีต้องการมีบุตร ส่วนใหญ่ร้อยละ 79.10 ไม่มีเหตุการณ์สำคัญในชีวิตที่ร้ายแรง ร้อยละ 82.90 ความรู้สึกในการที่ได้ เป็นแม่ส่วนใหญ่มีความสุขมาก ร้อยละ 78.50 รองลงมาคือมีความสุขปานกลาง ร้อยละ 15.20 ลักษณะครอบครัวเป็นครอบครัวขยาย ร้อยละ 60.80 สัมพันธภาพภายในครอบครัวอยู่ในระดับดี ร้อยละ 40.50 รองลงมาคือระดับดีมาก ร้อยละ 38.60 การสนับสนุนทางสังคมในระยะหลังคลอด เป็นการสนับสนุนช่วยเหลือจากครอบครัวระยะหลังคลอด อยู่ในระดับดีร้อยละ 43.70 รองลงมาคือ ระดับดีมากร้อยละ 38.60

ส่วนที่ 2 ข้อมูลการรับรู้ความสามารถในการเลี้ยงดูบุตร

ตารางที่ 2 จำนวน และร้อยละของมารดาวัยรุ่นที่คลอดบุตรคนแรก จำแนกตามการรับรู้ความสามารถในการเลี้ยงดูบุตร

การรับรู้ความสามารถในการเลี้ยงดูบุตร	จำนวน (คน) (n = 158)	ร้อยละ
1. ความมั่นใจต่อการให้นมบุตร		
มาก	91	57.60
ปานกลาง	57	36.10
น้อย	10	6.30
2. ความมั่นใจต่อการอุ้มบุตร		
มาก	90	57.00
ปานกลาง	58	36.70
น้อย	10	6.30
3. ความมั่นใจต่อการอาบน้ำให้บุตร		
มาก	76	48.10
ปานกลาง	64	40.50
น้อย	18	11.40
4. ความมั่นใจต่อการทำความสะอาดหลังบุตรขับถ่าย		
มาก	100	63.30
ปานกลาง	52	32.90
น้อย	6	3.80
5. ความมั่นใจต่อการเลี้ยงดูบุตร		
มาก	89	56.30
ปานกลาง	64	40.50
น้อย	5	3.20
การรับรู้ความสามารถในการเลี้ยงดูบุตรโดยรวม		
มาก	89.2	56.46
ปานกลาง	59	37.34
น้อย	9.8	6.2

จากตารางที่ 2 พบว่า การรับรู้ความสามารถในการเลี้ยงดูบุตรโดยรวม อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 56.46 อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 37.34 ระดับน้อย ร้อยละ 6.2 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความมั่นใจต่อการให้นมบุตรอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 57.60 มีความมั่นใจต่อการอุ้มบุตรอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 57 มีความมั่นใจต่อการอาบน้ำให้บุตรอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 48.10 มีความมั่นใจต่อการทำความสะอาดหลังบุตรขับถ่ายอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 63.30 และมีความมั่นใจต่อการเลี้ยงดูบุตรอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 56.30

ส่วนที่ 3 ข้อมูลการสนับสนุนทางสังคม

ตารางที่ 3 ค่าคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการสนับสนุนทางสังคมของมารดา
วัยรุ่นที่คลอดบุตรคนแรก ($n = 158$)

การสนับสนุนทางสังคม	<i>M</i>	<i>S.D.</i>	ระดับการ แปลผล
1. การสนับสนุนทางด้านอารมณ์			
1) สามิได้แสดงความเห็นใจเมื่อมีเรื่องกลุ้มใจหรือเป็นทุกข์	2.90	1.18	ปานกลาง
2) เมื่อมีความทุกข์ มีบุคคลที่พร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือ	3.32	0.88	ปานกลาง
3) รู้สึกว่าไม่มีผู้ปลอบโยนเมื่อมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเลี้ยงดูบุตร	3.15	1.26	ปานกลาง
4) ในระยะหลังคลอดได้รับการเอาใจใส่เพิ่มขึ้น	3.49	0.95	ปานกลาง
5) มีบุคคลที่ช่วยทำให้เกิดความรู้สึกอบอุ่นและมั่นใจในการเป็นมารดา	3.66	0.94	ปานกลาง
การสนับสนุนทางด้านอารมณ์โดยรวม	3.30	0.73	ปานกลาง
2. การสนับสนุนทางด้านวัตถุ			
6) ได้รับคำแนะนำในการเตรียมสิ่งของ เครื่องใช้	3.80	1.03	สูง
7) ได้รับการช่วยเหลือเมื่อมารดาวัยรุ่นและสามี มีปัญหาเรื่องเงิน	2.87	1.17	ปานกลาง
8) มีบุคคลที่ช่วยเหลือแบ่งเบาภาระงานบ้านที่เคยทำ	3.30	0.93	ปานกลาง
9) มีบุคคลช่วยเหลือเลี้ยงดูบุตร เมื่อต้องไปทำธุระนอกบ้าน	3.52	1.00	สูง
10) ได้รับอาหารบำรุงร่างกายหรือของใช้สำหรับบุตร	3.86	0.97	สูง
การสนับสนุนทางด้านวัตถุโดยรวม	3.46	0.78	ปานกลาง
3. การสนับสนุนทางด้านข้อมูลข่าวสาร			
11) ได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตนระยะหลังคลอด	3.56	0.99	สูง
12) ได้รับคำแนะนำเมื่อปฏิบัติตนในระยะหลังคลอดไม่ถูกต้อง	3.42	1.08	ปานกลาง
13) ได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการเลี้ยงดูบุตร	3.68	1.01	สูง
14) ได้รับคำแนะนำบางอย่างที่ไม่ทราบหรือปฏิบัติไม่ได้	3.54	1.03	สูง
15) ได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับหน้าที่ของมารดาในการดูแลบุตร	3.66	0.96	สูง
การสนับสนุนทางด้านข้อมูลข่าวสารโดยรวม	3.57	0.92	สูง
การสนับสนุนทางสังคมโดยรวม	3.44	0.72	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 พบว่า การสนับสนุนทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ย 3.44 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การสนับสนุนทางด้านอารมณ์ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.30 ด้านการสนับสนุนทางด้านวัตถุ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.46 และด้านการสนับสนุนทางด้านข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.57

ส่วนที่ 4 ข้อมูลการปรับตัวต่อบทบาทการเป็นมารดา

ตารางที่ 4 ค่าคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการปรับตัวต่อบทบาทการเป็นมารดาของมารดาวัยรุ่นที่คลอดบุตรคนแรก ($n = 158$)

การปรับตัวต่อบทบาทการเป็นมารดา	<i>M</i>	<i>S.D.</i>	ระดับการแปลผล
1. ความรู้สึกว่าการเป็นมารดาเป็นความยุ่งยากลำบากในชีวิต			
1) การเป็นแม่เป็นภาวะที่นำความทุกข์ใจในชีวิต	3.35	0.90	สูง
2) สามียึดใจและเข้าใจดี	2.70	0.97	สูง
3) มารดาวัยรุ่นมีความสุขที่จะเป็นมารดา	3.33	0.77	สูง
4) แม่มีส่วนช่วยเหลือในการปรับตัวในการเป็นมารดา	3.21	0.83	สูง
5) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกพร้อมที่จะเป็นมารดา	3.07	0.85	สูง
6) มารดาวัยรุ่นรู้สึกแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้	2.58	0.76	สูง
7) มารดาวัยรุ่นรู้สึกว่าทำทุกอย่างได้เหมาะสมตลอดเวลา	2.59	0.73	สูง
8) การเอาชนะความไม่สบายใจเป็นเรื่องง่าย	2.29	0.81	ปานกลาง
9) รู้สึกว่าไม่ต้องเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตให้เหมาะสม	2.34	0.75	ปานกลาง
10) มารดาวัยรุ่นรู้สึกว่าปรับตัวการเป็นมารดาได้ง่าย	2.75	0.79	สูง
ความรู้สึว่าการเป็นมารดาเป็นความยุ่งยากๆ โดยรวม	2.82	0.51	สูง

ตารางที่ 4 (ต่อ)

การปรับตัวต่อบทบาทการเป็นมารดา	<i>M</i>	<i>S.D.</i>	ระดับการ แปลผล
2. ความรู้สึกของมารดาต่อระดับการพัฒนาตนเอง ในภาวะ วิกฤติทางจิตสังคม ลักษณะของตนเอง การยอมรับตนเอง และการยอมรับผู้อื่น			
11) มารดาวัยรุ่นประสบความสำเร็จในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เป็นส่วนใหญ่	2.66	0.70	สูง
12) มารดาวัยรุ่นมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อแม่	3.18	0.74	สูง
13) มารดาวัยรุ่นมีเป้าหมายมากมายในชีวิต	2.94	0.77	สูง
14) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกผิดถ้ามีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อลูก	2.31	1.05	ปานกลาง
15) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกผิดหวังถ้าไม่ได้สิ่งที่ต้องการ	2.74	0.82	สูง
16) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกกดดันมากขึ้น	2.97	0.62	สูง
17) ส่วนใหญ่แล้วคิดก่อนลงมือทำ	2.69	0.71	สูง
18) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกไม่พึงพอใจอย่างมากกับ การทำงานที่ล้มเหลว	2.73	0.89	สูง
19) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกพึงพอใจอย่างมากต่อการมอง ของผู้อื่นที่เกี่ยวกับความสามารถในการเป็นมารดา	2.77	0.69	สูง
20) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกพึงพอใจในชีวิตของตนเอง	2.99	0.74	สูง
21) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกควบคุมตนเองได้	2.89	0.65	สูง
22) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกคาดหวังในตนเองเหมือนกับ ที่คนอื่นคาดหวัง	2.68	0.65	สูง
23) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกตนเองเป็นคนหงุดหงิดรำคาญง่าย	2.82	0.90	สูง
ความรู้สึกของมารดาต่อระดับการพัฒนาตนเองฯ โดยรวม	2.79	0.39	สูง

ตารางที่ 4 (ต่อ)

การปรับตัวต่อบทบาทการเป็นมารดา	<i>M</i>	<i>S.D.</i>	ระดับการ แปลผล
3. ความสามารถที่จะเข้าใจและแสดงบทบาทการเป็นมารดา			
24) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกเป็นคนไม่มีความอดทนเมื่ออยากได้หรืออยากทำอะไรแล้วไม่ค่อยได้	2.94	0.90	สูง
25) มารดาวัยรุ่นมีการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้ง่าย	2.65	0.66	สูง
26) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกว่าการเป็นมารดาเป็นเหตุการณ์ที่สำคัญที่สุดในชีวิต	3.28	0.68	สูง
27) แม่เป็นรูปแบบที่มารดาวัยรุ่นอยากเอาอย่างในการเป็นมารดา	3.11	0.75	สูง
28) ปัจจุบันได้เป็นมารดาตามแบบอย่างที่ได้ตั้งความหวังไว้	2.77	0.72	สูง
29) มารดาวัยรุ่นได้ทำนายเพศของบุตรได้ถูกต้องแม่นยำ	1.96	0.96	ปานกลาง
30) บุตรมีหน้าตาเหมือนกับที่มารดาวัยรุ่นคิดไว้	2.19	0.90	ปานกลาง
31) การมีบุตรเป็นเหมือนกับที่มารดาวัยรุ่นเคยวาดภาพไว้	2.08	0.91	ปานกลาง
32) บทบาทการเป็นมารดาเป็นสิ่งที่ต้องเรียนรู้ ไม่ได้เป็นโดยสัญชาตญาณ	2.72	0.85	สูง
33) ปัจจุบันมารดาวัยรุ่นทำตัวเหมือนกับเป็นมารดาเรียบร้อยแล้ว	3.07	0.72	สูง
34) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกเห็นอกเห็นใจและเข้าใจความรู้สึกของบุตรเป็นอย่างมาก	3.03	0.76	สูง
35) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกที่ชัดเจนเกี่ยวกับสิ่งที่มารดาควรปฏิบัติ	3.00	0.71	สูง
36) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นมารดาตรงกับความคิดเห็นของคนอื่นในสังคม	2.71	0.69	สูง
37) มารดาวัยรุ่นเริ่มมองเห็นว่าบุตรเป็นคนละคนกับตนเอง	2.42	0.93	ปานกลาง
38) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกไม่มีความยากลำบากที่จะเรียนรู้บทบาทการเป็นมารดา	2.58	0.88	สูง
39) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกว่าได้เริ่มเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตไปบ้างแล้วกับบทบาทการเป็นมารดา	3.02	0.63	สูง
40) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกว่าได้เตรียมตัวอย่างดีในการคลอด	2.78	0.91	สูง

ตารางที่ 4 (ต่อ)

การปรับตัวต่อบทบาทการเป็นมารดา	<i>M</i>	<i>S.D.</i>	ระดับการ แปลผล
ความสามารถที่จะเข้าใจและแสดง บทบาทการเป็นมารดา โดยรวม	2.72	0.42	สูง
การปรับตัวบทบาทการเป็นมารดา โดยรวม	2.77	0.37	สูง

จากตารางที่ 4 พบว่า การปรับตัวต่อบทบาทการเป็นมารดาของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมอยู่ในระดับสูงโดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.77 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความรู้สึกว่าการเป็นมารดาเป็นความยุ่งยากลำบากในชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง อยู่ในระดับสูง โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.82 ความรู้สึกของมารดาต่อระดับการพัฒนาตนเอง ในภาวะวิกฤติทางจิตสังคม ลักษณะของตนเอง การยอมรับตนเองและการยอมรับผู้อื่น อยู่ในระดับสูง โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.79 และความสามารถที่จะเข้าใจและแสดงบทบาทการเป็นมารดา อยู่ในระดับสูง โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.72

ส่วนที่ 5 ข้อมูลความวิตกกังวลแบบแฝงและความวิตกกังวลขณะเผชิญ

ตารางที่ 5 ค่าคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความวิตกกังวลแบบแฝงของมารดา
วัยรุ่นที่คลอดบุตรคนแรก ($n = 158$)

ความวิตกกังวล	<i>M</i>	<i>S.D.</i>	ระดับ การแปลผล
ความวิตกกังวลแบบแฝง			
1) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกแถมใส	58.98	14.06	ปานกลาง
2) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกเหนื่อยหน่ายง่าย	59.11	15.03	ปานกลาง
3) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกอยากร้องไห้	66.84	15.43	สูง
4) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกอยากมีความสุขเหมือนคน	51.01	18.82	ปานกลาง
5) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกว่าได้พักผ่อน	49.11	14.20	ปานกลาง
6) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกว่าพลาดโอกาสเพราะตัดสินใจช้า	64.17	14.46	สูง
7) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกใจเย็นและรอบคอบขึ้น	55.82	14.81	ปานกลาง
8) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกว่ามีอุปสรรคมากมายจนท้อใจ	62.78	16.66	สูง
9) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกกังวลเกินกว่าเหตุ	61.65	16.12	สูง
10) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกเป็นสุข	62.41	15.03	สูง
11) มารดาวัยรุ่นมีความคิดว่าทุกอย่างเป็นเรื่องจริงจัง	49.87	17.15	ปานกลาง
12) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกขาดความมั่นใจในตนเอง	59.75	16.74	ปานกลาง
13) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกมีความมั่นคงในชีวิต	56.20	16.61	ปานกลาง
14) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกกลัวที่จะเผชิญหน้ากับ เหตุการณ์ทุกอย่าง	57.97	16.30	ปานกลาง
15) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกหม่นหมอง	67.22	15.67	สูง
16) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกพึงพอใจ	59.75	14.63	ปานกลาง
17) มารดาวัยรุ่นมีความคิดว่าถูกรบกวนด้วยความคิดที่ไร้สาระ	63.04	16.92	สูง
18) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกพึงใจกับเหตุการณ์ที่ไม่เป็นดังหวัง	59.62	16.19	ปานกลาง
19) มารดาวัยรุ่นเป็นคนเสมอต้นเสมอปลาย	55.44	13.89	ปานกลาง
20) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกกังวลว้าวุ่นและตึงเครียดเมื่อนึกถึง เรื่องที่เป็นอยู่	58.35	18.47	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยโดยรวม (80 คะแนน)	58.96	8.77	ปานกลาง

จากตารางที่ 5 พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยของความวิตกกังวลแบบแฝง โดยรวมเท่ากับ 58.96 อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 6 ค่าคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความวิตกกังวลขณะเผชิญของมารดา วัยรุ่นที่คลอดบุตรคนแรก ($n = 158$)

ความวิตกกังวล	M	S.D.	ระดับ การแปลผล
ความวิตกกังวลขณะเผชิญ			
1) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกสงบหลังคลอด	54.18	16.48	ปานกลาง
2) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกเข้มแข็งในระยะหลังคลอด	60.38	14.00	สูง
3) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกดีถึงชีวิตเมื่อคิดถึงอนาคต	56.46	18.96	ปานกลาง
4) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกเสียใจกับเหตุการณ์ที่ผ่านมา	62.53	18.71	สูง
5) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกสบายใจที่ได้เห็นบุตร	74.05	9.97	สูง
6) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกหงุดหงิดเมื่อบุตรร้อง	60.13	15.39	สูง
7) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกกังวลกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น	59.11	16.33	ปานกลาง
8) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกกังวลกับสุขภาพตนเอง	56.84	16.82	ปานกลาง
9) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกได้พักผ่อนมากขึ้น	48.48	14.51	ปานกลาง
10) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกไม่รู้อย่างไรที่ต้องทำอะไร	62.91	15.61	สูง
11) มารดาวัยรุ่นมีความเชื่อมั่นตนเองในการเลี้ยงดูบุตร	60.63	15.04	สูง
12) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกตื่นเต้นง่ายเมื่อเห็นหน้าบุตร	46.20	18.74	ปานกลาง
13) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกกระสับกระส่ายเมื่อไม่สามารถ ทำให้บุตรเงียบ	57.47	17.15	ปานกลาง
14) มีความรู้สึกอึดอัดใจเมื่อได้ยินเสียงร้องของบุตร	59.24	17.17	ปานกลาง
15) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกผ่อนคลายเมื่อบุตรหลับ	64.30	14.34	ปานกลาง
16) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกตกใจเมื่อบุตรถ่ายเป็นสีดำน	59.62	19.35	ปานกลาง
17) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกกังวลใจเกี่ยวกับของใช้บุตร	59.11	18.39	ปานกลาง
18) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกตระหนกเมื่อบุตรพวา	55.57	16.84	ปานกลาง
19) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกกังวลเมื่อบุตรหลับนานเกินไป	58.35	17.19	ปานกลาง
20) มารดาวัยรุ่นมีความรู้สึกดีใจเมื่อบุตรลืมตามองหน้ามารดา	74.18	10.66	สูง
ค่าเฉลี่ยโดยรวม (80 คะแนน)	59.49	8.04	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนนความวิตกกังวลขณะเผชิญ โดยรวม เท่ากับ 59.49 อยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนที่ 6 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความวิตกแบบแฝงและความวิตกกังวล ขณะเผชิญ

ตารางที่ 7 ความสัมพันธ์ของตัวแปร ด้านอายุ รายได้ของครอบครัว การรับรู้ความสามารถ ในการเลี้ยงดูบุตร การสนับสนุนทางสังคม การปรับตัวบทบาทการเป็นมารดา กับ ความวิตกกังวลแบบแฝง และความวิตกกังวลขณะเผชิญ โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

ตัวแปร	ความวิตกกังวลแบบแฝง		ความวิตกกังวลขณะเผชิญ	
	<i>r</i>	<i>p</i>	<i>r</i>	<i>p</i>
อายุ	.13	.10	.16*	< .05
รายได้ของครอบครัว	.12	.15	.21*	< .05
การรับรู้ความสามารถในการเลี้ยงดูบุตร	.51**	< .01	.43**	< .01
- ความมั่นใจต่อการให้นมบุตร	.39**	< .01	.33**	< .01
- ความมั่นใจต่อการอุ้มบุตร	.38**	< .01	.38**	< .01
- ความมั่นใจต่อการอาบน้ำให้บุตร	.39**	< .01	.31**	< .01
- ความมั่นใจต่อการทำความสะอาด	.39**	< .01	.27**	< .01
ระอาดหลังบุตรขับถ่าย				
- ความมั่นใจต่อการเลี้ยงดูบุตร	.52**	< .01	.47**	< .01
การสนับสนุนทางสังคม	.27**	< .01	.24**	< .01
- ด้านอารมณ์	.33**	< .01	.29**	< .01
- ด้านวัตถุ	.22**	< .01	.18*	< .05
- ด้านข้อมูลข่าวสาร	.18*	< .05	.18*	< .05

* $p < .05$, ** $p < .01$

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ตัวแปร	ความวิตกกังวลแบบแฝง		ความวิตกกังวลขณะเผชิญ	
	<i>r</i>	<i>p</i>	<i>r</i>	<i>p</i>
การปรับตัวต่อบทบาทการเป็นมารดา	.39**	< .01	.34**	< .01
- ความรู้สึกว่าการเป็นมารดาเป็นความ ยุ่งยากลำบากในชีวิต	.42**	< .01	.37**	< .01
- ความรู้สึกต่อระดับการพัฒนาตนเอง	.48**	< .01	.45**	< .01
- ความสามารถที่จะเข้าใจและแสดง บทบาทการเป็นมารดา	.17**	< .01	.12	.12

* $p < .05$, ** $p < .01$

จากตารางที่ 7 พบว่า อายุ รายได้ของครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับความวิตกกังวลแบบแฝง ด้านการรับรู้ความสามารถในการเลี้ยงดูบุตร การสนับสนุนทางสังคม และการปรับตัวต่อบทบาทการเป็นมารดา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความวิตกกังวลแบบแฝงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .51$, $r = .27$ และ $r = .39$ ตามลำดับ) ส่วนความวิตกกังวลขณะเผชิญ พบว่า อายุ รายได้ของครอบครัว มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความวิตกกังวลขณะเผชิญอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .16$, $r = .21$ ตามลำดับ) ด้านการรับรู้ความสามารถในการเลี้ยงดูบุตร การสนับสนุนทางสังคม และการปรับตัวต่อบทบาทการเป็นมารดา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความวิตกกังวลขณะเผชิญอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .43$, $r = .24$ และ $r = .34$ ตามลำดับ)

ตารางที่ 8 ความสัมพันธ์ระหว่าง ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ ความต้องการการมีบุตร
ของมารดาวัยรุ่น ความต้องการมีบุตรของสามีกับความวิตกกังวลแบบแฝง โดยใช้
การทดสอบไค-สแควร์ (X^2 - test)

ตัวแปร	ระดับความวิตกกังวลแบบแฝง (จำนวน)				X^2	P-value
	จำนวน (%)	มาก	ปานกลาง	น้อย		
ระดับการศึกษา					4.54	.380
ไม่ได้ศึกษา	2 (1.30)	1	1	0		
ประถมศึกษา	22 (13.90)	7	15	0		
มัธยมศึกษาตอนต้น	90 (57.00)	43	44	3		
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	44 (27.80)	21	20	3		
สถานภาพสมรส					6.87	.143
คู่	145 (91.80)	70	70	5		
หม้าย/ หย่า	5 (3.10)	1	4	0		
แยกกันอยู่	8 (5.10)	1	6	1		
อาชีพ					2.21	.697
แม่บ้าน	102 (64.60)	44	54	4		
รับจ้าง/ ทำงานบริษัท	34 (21.50)	17	15	2		
ค้าขาย/ ทำธุรกิจส่วนตัว	21 (13.30)	11	10	0		
เกษตรกร	1 (0.60)	0	1	0		
ความต้องการในการมีบุตร- ของมารดาวัยรุ่น					16.39***	.000
ต้องการ	76 (48.10)	47	28	1		
ไม่ต้องการ	82 (51.90)	25	52	5		
ความต้องการการมีบุตรของสามี					17.47***	.000
ต้องการ	125 (79.10)	66	57	2		
ไม่ต้องการ	33 (20.90)	6	23	4		

*** $p < .001$

จากตารางที่ 8 พบว่า ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส และอาชีพ ไม่มีความสัมพันธ์กับความวิตกกังวลแบบแฝง ส่วนความต้องการในการมีบุตรของมารดาวัยรุ่น และความต้องการมีบุตรของสามี มีความสัมพันธ์กับความวิตกกังวลแบบแฝง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($X^2 = 16.39$, $X^2 = 17.47$ ตามลำดับ) และค่าระดับความสัมพันธ์ (Cramer'V) พบว่า ความต้องการในการมีบุตรของมารดาวัยรุ่น และความต้องการมีบุตรของสามี มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางกับความวิตกกังวลแบบแฝงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($V = .32$ และ $V = .33$ ตามลำดับ)

ตารางที่ 9 การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่าง การศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ ความต้องการการมีบุตรของมารดาวัยรุ่น ความต้องการมีบุตรของสามีกับความวิตกกังวลขณะเผชิญ โดยใช้การทดสอบไค-สแควร์ (X^2 -test)

ตัวแปร	ระดับความวิตกกังวลขณะเผชิญ (จำนวน)					P-value
	จำนวน (%)	มาก	ปานกลาง	น้อย	X^2	
ระดับการศึกษา					5.63	.299
ไม่ได้ศึกษา	2 (1.30)	0	2	0		
ประถมศึกษา	22 (13.90)	8	12	2		
มัธยมศึกษาตอนต้น	90 (57.00)	47	43	0		
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	44 (27.80)	20	22	2		
สถานภาพสมรส					22.57***	.000
คู่	145 (91.80)	73	68	4		
หม้าย/หย่า	5 (3.10)	1	4	0		
แยกกันอยู่	8 (5.10)	2	6	0		
อาชีพ					1.80	.772
แม่บ้าน	102 (64.60)	49	50	3		
รับจ้าง/ทำงานบริษัท	34 (21.50)	14	19	1		
ค้าขาย/ทำธุรกิจส่วนตัว	21 (13.30)	12	9	0		
เกษตรกร	1 (0.60)	1	0	0		
ความต้องการในการมีบุตรของมารดาวัยรุ่น					11.31***	.000
ต้องการ	76 (48.10)	46	30	0		
ไม่ต้องการ	82 (51.90)	30	48	4		

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ตัวแปร	ระดับความวิตกกังวลขณะเผชิญ (จำนวน)					P-value
	จำนวน (%)	มาก	ปานกลาง	น้อย	X^2	
ความต้องการการมีบุตรของสามี					22.39***	.000
ต้องการ	125 (79.10)	71	53	1		
ไม่ต้องการ	33 (20.90)	5	25	3		

*** $p < .001$

จากตารางที่ 9 พบว่า ระดับการศึกษา อาชีพ ไม่มีความสัมพันธ์กับความวิตกกังวลขณะเผชิญ สถานภาพสมรส ความต้องการในการมีบุตรของมารดาวัยรุ่น และความต้องการมีบุตรของสามี มีความสัมพันธ์กับความวิตกกังวลขณะเผชิญ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($X^2 = 22.57$, $X^2 = 11.31$, $X^2 = 22.39$ ตามลำดับ) และค่าระดับความสัมพันธ์ (Cramer' V) ของสถิติไค-สแควร์ พบว่า สถานภาพสมรส มีความสัมพันธ์ระดับต่ำกับความวิตกกังวลขณะเผชิญอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($V = .27$) ความต้องการในการมีบุตรของมารดาวัยรุ่น มีความสัมพันธ์ระดับต่ำกับความวิตกกังวล ขณะเผชิญ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($V = .27$) และความต้องการมีบุตรของสามี มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางกับความวิตกกังวล ขณะเผชิญ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($V = .37$)